

רבינו יוסף קארו

רבינו משה אישכילי

"משה" שואל מחבירו "יעקב":
אתה רוצה להיות "בן עולם הבא"?
אורח חיים היומי
לימוד שולחן ערוך אורח חיים
לכל השנה - עמוד אחד ליום
יא אלול

כל השנה - הלכות - בכל יום - מובטח לו שהוא בן "עולם הבא"!

יעקב משיבו: איזה סוג שאלה, זה ששאלת עכשיו? כאילו היתה שואל אותי אם אני רוצה להיות, כאילו היה שייך אחרת איזה טיפוש בעולם היה משיב לך בשלילי?

קודם הלימוד יאמר: הנינו רוצה ללמוד. כדי שיביאני הפלמוד לידי מעשה. ולידי מדות ושרות. ולידי ידיעת התורה. נהריני עושה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהוה ובשם אדני מתנבחים יאהדונה"י על ידי הנעלים ברחליו ורחימו ברחוקא שלים בשם כל ישראל.

- יא. אם הוא מחצה על מחצה במקום אחד יש מכשירים ויש פוסלים:
- יב. מחוטמו ואילך דהיינו ממקום שמתחיל לשפע עד הפיטמא פוסל חזוית וכל שינוי מראה בכל שהוא ויש מי שאומר דהוא הדין דיבש פוסל שם בכל שהוא:
- יג. חזוית הוא כמו אבעבועות ויש בו ממש שמקומו ניכר במישוש שהוא גבוה מהאתרוג. הגה: ולכן יש להכשיר אותן חזוית שקורין בלשון אשכנז מו"ל לפי שאינם גבוהים משאר האתרוג (מס"י"ל) ויש מי שכתב דיש להכשירם מטעם דנחשבים מראה אתרוג מאחר דרגילים להיות הרבה כך (מיומם טען סימן ט"ט):
- יד. אם עלתה בו חזוית בענין שפסול או שהוא מנומר אם כשקולפו חוזר למראה האתרוג כשר (לאחר שנקלף ולא חסר כלום):
- טו. נפל עליו מים בתלוש ותפח או סרח או שהוא כבוש בחומץ או מבושל או מנומר פסול:
- טז. אם הוא שחור או לבן במקום אחד פוסל ברובו בשנים או בשלשה מקומות דינו כחזוית ליפסל אפילו במיעוטו:
- יז. מקום שהאתרוגים שלהם כעין שחורות מעט כשרים ואם היו שחורים ביותר כאדם כושי הרי זה פסול בכל מקום:
- יח. העגול ככדור פסול:
- יט. גדלו בדפוס ועשאו כמין בריה אחרת פסול עשאו כמו ברייתו אף על פי שעשאו דפין דפין כשר:
- כ. התיום דהיינו שגדל שנים דבוקים זה בזה כשר:
- כא. הירוק שדומה לעשבי השדה פסול אלא אם כן חוזר למראה אתרוג כשמשחין אותו כשר:
- כב. שיעור אתרוג קטן פחות מכביצה פסול אבל אם כביצה אפילו אם הוא בוסר שעדיין לא נגמר פריו כשר ואם היה גדול כל שהוא כשר:

- המשך סימן תרמח – דברים הפוסלים באתרוג
- ג. מפולש יש מפרשים כפשוטו דהיינו שניקב מצד זה לצד זה ויש מפרשים שכיון שניקב עד חדרי הזרע שהגרעניים בתוכו מקרי מפולש:
  - ד. אתרוג שנימוח כל בשרו בפנים וקליפתו החיצונה קיימת וחדרי הזרע קיימים בפנים כשר ויש פוסלים:
  - ה. נסדק כולו מראשו לסופו אפילו אינו חסר כלום פסול אבל נשאר בו שזור למעלה ולמטה אפילו כל שהוא כשר ויש מי שאומר דדוקא מלמטה אבל בחוטמו אפילו כל שהוא פסול. הגה: ויש מחמירים לפסול בנסדק רובו וכל שלא נסדק רוב קליפתו העבה לא מקרי נסדק (רבינו נסים):
  - ו. נקלף הקליפה החיצונה שלו שאינו מחסרו אלא נשאר ירוק כמות שהוא ברייתו אם נקלף כולו פסול אם נשאר ממנו כל שהוא כשר ויש אומרים שצריך שישתייר כסלע:
  - ז. ניטל דדו והוא הראש הקטן ששושנתו בו פסול. הגה: ויש מחמירין אם ניטלה השושנתא דהיינו מה שאנו קורין פיטמא (ר"ן) וטוב להחמיר במקום שאפשר מיהו לענין דינא אין לפסול אלא אם כן ניטל הדד דהיינו העץ שראש הפיטמא עליו והראש נקרא שושנתא (המגיד). וכל זה דוקא בניטלה אבל אם לא היה לו דד מעולם כשר וכן הם רוב האתרוגים שמביאים במדינות אלו (הרא"ש):
  - ח. ניטל העץ שהוא תלוי בו באילן מעיקר האתרוג ונשאר מקומו גומא פסול. הגה: ואם ינטל קצת העץ ונשאר עובי כל שהוא שכל רוחב הגומא מכוסה כשר (טור):
  - ט. עלתה חזוית (פירוש תרגום או ילפת או חזון) עליו אם בשנים או בשלשה מקומות פסול ואם במקום אחד אם עלה על רובו פסול ואם על חוטמו אפילו כל שהוא פסול וחוטמו היינו ממקום שמתחיל להתקצר ולהתחדד כלפי ראשו:
  - י. יש אומרים דהא דבב' וג' מקומות פסול היינו דוקא כשנתפשט הנימור ברובו אף על פי שבשטח החברבורות הוא מיעוט אבל במיעוטו כגון שכולם מצד אחד של אתרוג כשר ויש פוסלים אפילו במיעוטו של צד אחד:

סיבירנו את סדר השולחן ערוך אורח חיים לשנה – עמוד אחד ליום. ובסדר הזה ימור כל אורח חיים שנה בשנה. ובזה תמלא די מחסורו אשר יחסר לו דבר יום ביומו. ויזכה להיות "בן עולם הבא". גא לפרסם לכל הידידים ובפתי כנסיות ובבתי מדרשות לזכות את הרבים לעילוי נשמות הקרובים. וזה יהיה זכות היותר גדול. וכל המזכה את הרבים זוכה לזנים צדיקים.